

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Immisericordis, erga pauperem, vsurarij pœna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

I. Reg. 2. 6.

liter Dominus mortificat & viuiscitat, dedit ad inferos & reducit? Nolite confidentiam amittere, o pauperes, Deus vos de celo a- spicit; Deus necessitatem vestram probè agnoscit; Deus permittit, qui vobis insidientur: sed fortasse, per illos ipsos succurret, qui vobis imminent deuorandis, sèpe enim operatur saltem ex inimi- cis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos.

VII.

Iob. 36. 5.
Ierem. 2. 34.

Psal. 13. 3.

Exod. 12. 31.

Octauò igitur, quamuis Deus potentes non abicit, cum & ipse sit potens, tamen non salvat impios, & indicium pauperibus tribuit, neq; eos finit abire impunitos, quibus dici potest: in aliis tuis iniunctis est sanguis animarum pauperum, & innocentum. Sunt enim veloces pe- des eorum, & in modum Mercurij, ob talaria, alati, ad effunden- dum sanguinem, quorum manus ad dandum veloces esse debuissent. Sentiunt itaq; meritò manum Dei punientis, & curam pauperum singularem habentis. Quia de causa ita prescrispsit populo suo.

Aduenam non contristabis, neque affliges eum: aduenie eam & ipsifui- sis in terra Egypti. Vidua & pupillo non nocebitis. Si lasertia eos, vo- siferabuntur ad me, & ego audiatur clamorem eorum: & indignabitur furor meus, percutiamque vos gladio, & erunt uxores vestrae viduae, & filii vestri pupilli. Si pecuniam mutuam dederis populo meo pauperi, qui habitat tecum, non urgebis eum, quasi exactor, nec usurpis opprimes.

Paul. Diacon
in vita S. Iu-
uentij Episc.
e. 14. & Sur.
34. Septemb.

Quas Dei minas nō esse inefficaces ostendit terrae viduae exemplū. Memorat Paulus Diaconus, viduam fuisse, quæ paupertate pressa mutuam ab usurario pecuniam accepérat, sed magno suo malo, neque enim desistebat ille usuram identidem exposcere; quin & duplum exigere eius pecuniæ, quam dedisset. Nullum erat deser- ta viplam refugium, nisi ad S. Iuuentum Episcopum, singularem pauperum, viduarum, ac pupillorum patronum. Is postquam & viduae calamitatem, & iniusti exactoris importunitatem cognouit, Diaconum suum Exuperantium cum eadem viduae, misit ad credi- torem, addito hoc mandato: Vado ad eum, qui hanc viduacrudeli exactione opprimit: admone eum vice mea postulationis, dicens: Pa- tirus rogat, sufficiat tibi, quod tuum est, nec exigas, quod minime dedi- sti, ne id, quod habere videris, amittas. Si autem te audire noluerit, ecce do tibi sumam pretij, porrige ei, & reuertere. Paruit Diaconus, ho- minemque anarum, vidua comitante, conuenit, nihilque eorum, quæ mandata erant, omisit. Lapidem cilius moluisse, quām ini- quum

quum hominem. Sed exiguo lucro fenus accepit. Eodem enim temporis momento, quo aurum ab Episcopo missum contigit atq; in manus sumis, humi collapsus, miserrimè expirauit. Duo hic expendi possunt, ira Dei, & cura Dei; cura pauperum & viduarum, ira in fœneratores. Tametsi enim licitum est, urgente necessitate accipere mutuum à fœneratore, non tamen licitum est istis, eum spe fœnoris mutuum dare. Illos necessitas excusat, non item istos. Audent fœneratores dicere: ait S. Augustinus: Non habeo aliud, unde vivam. Hoc mihi & latro diceret deprehensus circa partem alienum; hoc mihi & leno diceret, emens puellas ad prostitutionem: hoc & maleficus incantans mala, & vendens malitiam suam. Quidquid tale prohibere conaremur, responderent omnes, quia non haberent, unde vivarent, quia inde se pascerent: quasi non hoc ipsum in illis maximè puniendum est, quia artem nequitia delegerunt, unde vitam transgant, & inde se pascere volunt, unde offendant omnes, à quo omnes pascuntur.

S. Augustinus
in Plat. 12. 34

Nonò, quod Ado testatur, de Ludouico Imperatore Caroli VIII.
Imperatoris filio, planè Deo maiore iure tribuitur. Ludouicus, Ado Chron.
annis circiter viginti octo, quibus imperium gessit, non solum, xli. 6. An. 815,
fuit eximus amator castitatis, promotor religionis, fautorq; Ecclæsiasticorum; verùm etiam, in Gallia, Germania, Italia totoq;
Imperio suo, legatos constituit, qui pauperum & oppressorum
curam gererent, eorum causas audirent, ijsque iustitiam admi-
nistrent, atque in omni necessitate succurrent, Deus, non
annis 28. duntaxat, sed à condito orbe, Angelos pauperum tu-
telares constituit, quin & caussam eorum ipse suscepit, suscipit,
suscipiet. Nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, dinites in fide, & Iae. 2. 5.
barenes regni, quod reprobavit Deus diligentibus se? ait S. Iacobus. Ipse
Christus dixit: cùm facias communium, voca pauperes, debiles, clandos, Luc. 14. 13.
& cacos. Ac rursus, cùm à cœna magna diuites, ob villam em- Ibid.
tam, & ob emta quinque iuga boum, atque ob vxorem ductam se
se excusarent, iratus paterfamilias dixit seruos suo: Exi cùò in plateas,
& vicos ciuitatis; & pauperes ac debiles, & cacos, & clandos introduc
hue. Cœna magna, erit cœna Agni, non nectare & ambrosia, sed
genimine vitis nobilioris pretiosa, in qua, vbi accumbant hi pau-
peres, ostendit Lazarus in ipso sinu Abrahæ, sicut & D. Ioannes Lue. 16. 23.